

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821201712
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821201712.3

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o mal. F. O., nar. XX.X.XXXX, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka: Bc. T. G., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXX/X, X., zastúpená Mgr. Vladimírom Ľuptákom, AK Nám. Slobody č.10, otec Bc. F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. V. XD/X, X., zast. advokátom JUDr. Ing. Michalom Mladým, Prievidzská 254/26, 972 01 Bojnice v konaní o zmenu rozhodnutia a o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd začína konanie o nariadenie neodkladného opatrenia: povinnosti rodičov podrobiť sa výchovnému opatreniu: poradenstvu zameranému na rozvoj rodičovských kompetencií, najmä schopnosti otca umožniť realizáciu styku maloletého s matkou a na prijatie druhého rodiča.

II. Súd nariaďuje neodkladným opatrením povinnosť rodičov podrobiť sa výchovnému opatreniu: poradenstvu zameranému na rozvoj rodičovských kompetencií, najmä schopnosti otca umožniť realizáciu styku maloletého s matkou a na prijatie druhého rodiča v zariadení: Orchidea, centrum detí a rodiny, Rudolfa Jašíka 158/8 Partizánske, podľa pokynov tohto centra.

III. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého sa návrhom podaným osobne na tunajšom súde dňa 21.04.2021 domáha zmeny rozhodnutia upravujúceho rodičovské práva a povinnosti k maloletému tak, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti otca, matka zaviazaná prispievať na výživu maloletého sumou 130,- EUR mesačne a oprávnená sa s maloletým stretávať každý nepárny týždeň od piatku 17:00 hod do nedele 17:00 hod tak, že si v určený čas maloletého prevezme pred bytom otca a na tom istom mieste ho otcovi znovu odovzdá, s tým, že otcovi bude uložená povinnosť maloletého na styk s matkou riadne pripraviť a v príslušnom čase ho matke odovzdať. Zároveň navrhol, aby súd do rozhodnutia vo veci samej nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upraví rodičovské práva a povinnosti k maloletému totožne s vyššie uvedeným návrhom vo veci samej.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému uplynulo už vyše pol roka. Za toto obdobie sa podľa otca maloletého preukázala nesprávnosť tejto úpravy. Maloletý odmieta byť v starostlivosti matky, pričom otec odmieta, že by tento postoj maloletého k matke vyvolal svojím konaním a uvádza, že sa jedná o autentický postoj maloletého, ktorý si tento sám vytvoril. V rámci poslednej úpravy bola zrušená striedavá starostlivosť oboch rodičov o maloletého a maloletý bol zverený do starostlivosti matke. Maloletý bol na otca zvyknutý a má s ním vytvorený dobrý vzťah, nová úprava mu nevyhovuje a je v rozpore s jeho záujmami, čo vyústilo do odmietania matky zo strany maloletého. Otcovi maloletý povedal, že to chce naopak, aby bol 12 dní u otca a 2 u matky. Pri odovzdávaní maloletý odmieta ísť k matke, tá ho musí ťahať a „lákať ho“ tým, že mu kúpi obľúbený časopis alebo sladkosti. Odovzdanie maloletého bolo opakovane problematické, maloletý k matke nechcel ísť. Matka nedovoľuje maloletému s otcom telefonovať osamote, obsah ich telefonických

rozhovorov vymedzuje a kontroluje. Keď je maloletý s matkou, táto mu zakazuje o otcovi rozprávať. Od Januára 2021 maloletý pri odovzdávaní od matky uteká, aby mohol byť s otcom. Keď je s otcom, odmieta návrat k matke a nechce s ňou ani telefonovať, žiada otca, aby zrušil hovor. S otcom má maloletý oveľa viac aktivít, zapája sa do denných činností, športuje. Od poslednej úpravy došlo u maloletého k výraznej zmene a súčasná úprava rodičovských práv a povinností je v rozpore s právami a právom chránenými záujmami maloletého, preto otec podáva vyššie uvedené návrhy. V návrhu otec uvádza aj prehľad svojich mesačných príjmov a výdavkov. Osobitne k potrebe nariadenia neodkladného opatrenia uviedol, že maloletý už viac ako dva mesiace žije v domácnosti otca, ten však platí výživné matke, ktorá ho nepoukazuje v prospech maloletého. Toto predstavuje ďalšiu finančnú záťaž pre otca, ktorý výlučne zabezpečuje životné potreby maloletého. Na preukázanie svojich tvrdení ako listinné dôkazy otec k návrhu priložil väčšie množstvo fotografií aktivít s maloletým a doklady preukazujúce jeho mesačné výdavky.

3. Podľa § 2 Civilného mimosporového poriadku, (1) Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (2) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy vecí nevyplýva inak.

4. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Podľa ods. 2 o takomto návrhu súd rozhodne najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu.

8. Podľa § 367 ods. 1-3 Civilného mimosporového poriadku (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (3) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 37 Zákona o rodine ods. 1 nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa ods. 3) tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

Podľa ods. 4 tohto ustanovenia na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,

b) inú povinnosť.

Podľa ods. 5 tohto ustanovenia k je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

Podľa ods. 6 tohto ustanovenia k súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

Podľa ods. 7 tohto ustanovenia súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

11. Súd zistil z predložených listín a výsluchu účastníkov:

Okresný súd Prievidza rozsudkom č.k. 11P/20/2019-338 z 01.10.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2020 zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 10P/27/2017 zo dňa 6.02.2018 tak, že maloletého F. O., nar. XX.X.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, otec bol povinný platiť na výživu maloletého mesačne sumou 130 eur vždy do 25. toho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám matky, bol oprávnený sa stýkať s maloletým každý nepárny týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. tak, že otec si v určený čas prevezme maloletého pred bytom matky a v určenú hodinu na tom istom mieste maloletého matke vráti a matka je povinná maloletého na styk riadne pripraviť a odovzdať otcovi.

12. Na tunajšom súde v súčasnosti pod sp. zn. 13Em/1/2021 prebieha konanie o výkon uvedeného rozsudku č.k. 11P/20/2019-338 z 01.10.2020. V konaní 13Em/1/2021 dňa 14.04.2021 podal ÚPSVaR Prievidza správu o maloletom, v ktorej uvádza, že spisovú dokumentáciu o maloletom evidujú od mája 2017, kedy otec maloletého informoval úrad o tom, že s manželkou už nežijú v spoločnej domácnosti. Okresný súd Prievidza rozsudkom sp. zn. 10P/27/2017 zo dňa 6.02.2018 rozviedol manželstvo rodičov maloletého a schválil ich rodičovskú dohodu o striedavej starostlivosti v týždenných intervaloch. Počas konania sp. zn. 11P/20/2019 ÚPSVaR Prievidza vykonával funkciu kolízneho opatrovníka, pričom zistil nedostatočnú komunikáciu medzi rodičmi a skutočnosť, že rodičia sa navzájom nerešpektujú a každý sa snaží presadzovať svoju predstavu o výchove maloletého. Od novej úpravy rodičovských práv a povinností rozsudkom č.k. 11P/20/2019-338 z 01.10.2020 obaja rodičia úradu oznamovali skutočnosť, z ktorých vyplývalo, že odmieta po určenom styku vrátiť sa od otca k matke. Rodičom bolo poskytnuté poradenstvo a sprostredkovaná odborná pomoc. Dňa 08.04.2021 mal úrad záujem prešetriť pomery u otca maloletého, no zo strany otca im nebolo umožnené vykonať šetrenie v jeho domácnosti, čo zdôvodnil tým, že sa vopred neohlásili a prišli v nevhodnom čase. Na predvolanie sa otec následne dostavil na ÚPSVaR Prievidza. Uviedol, že nové rozhodnutie súdu od počiatku nerešpektovalo názor maloletého. Vyjadril sa, že sa snažil rešpektovať rozhodnutie súdu, maloletého po skončení styku zaviesť k matke, musel ho vždy dlho prehovárať. Hovoril mu, že takto rozhodol súd a musí to dodržiavať, že on ako otec v tomto nevie viac urobiť, že ak chce maloletý nejakú zmenu, musí sa o to postarať sám. Nepredpokladal však, že sa syn tak rýchlo rozhodne pre zmenu a bude sa ju snažiť aj realizovať. Doposiaľ nikto nerešpektoval názor maloletého a maloletý vníma otca ako jediného, komu verí. Po tom, ako sa syn pri posledných odovzdávaníach pri dverách matky otočil a ušiel, rozhodol sa otec, že ho už nebude vystavovať takýmto situáciám. Vyjadril tiež obavu, že ak syn odmieta byť u matky a v predchádzajúcom období bol schopný matke utiecť, mohlo by sa mu niečo stať, napr. ho zraziť auto. Na otázku, či je schopný zabezpečiť počas pobytu maloletého v jeho domácnosti zabezpečiť kontakt maloletého s matkou, aby boli udržané väzby medzi matkou a synom, uviedol že pozná matku, tá nikdy nedodržiavala dohody a preto neverí, že by v takomto prípade matka dohodu dodržala a nechce dieťa vystavovať ďalším stresom. Maloletý nesúhlasil s rozhovorom osamote a trval na prítomnosti otca. V rozhovore maloletý uviedol, že býva u otca už asi dva mesiace. „U otca sa mu býva skvele.“ Otec sa o neho dobre stará, s matkou sa stretáva „sem-tam.“ Tvrdí, že mama sa pred ľuďmi pretvaruje, keď sú spolu sami, správa sa k nemu horšie, mama ho štvie a klame, klame aj ostatných. U matky nie je, lebo k nej nechce ísť a je to jeho rozhodnutie. Počas rozhovoru boli kolíznym opatrovníkom pozorované silné citové väzby vytvorené medzi otcom a maloletým.

13. Z konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 11P/20/2019 je súdu známe z výsluchu svedkyne, detskej psychiatričky MUDr. Evy Garajovej, že maloletému bola zistená hyperkinetická porucha, ktorá u maloletého pretrvávala. Maloletý má poruchy správania. Na zlepšenie stavu dieťaťa by bolo potrebné vzhľadom k tomu, že dieťa nie je nastavené na liečbu podrobiť sa psychologickému poradenstvu a k jednotnej výchove v domácom prostredí. Vyhodnotila správanie otca maloletého tak, že bola s ním ťažká spolupráca. Otec sa k dieťaťu správa dobre, ale príčiny stavu dieťaťa sú zapríčinené aj správaním sa rodičov, t.j. nerešpektovanie sa rodičov ako autorít, lebo sa to prenáša na dieťa. Bolo to vidieť aj v priebehu vyšetrenia. Pre takúto poruchu je vhodný stanovený režim, hranice správania a výchovy.

14. V konaní 11P/20/2019 bol znalcom PhDr. T. B. vypracovaný znalecký posudok č. 102/2019, doručený súdu dňa 10.februára 2020 a doplnenie tohto posudku. Znalec vo svojom znaleckom posudku o otcovi maloletého uviedol, že je voči sebe menej kritický, nie je schopný si vytvorený dostatočne sebakritický náhľad na vlastnú osobu a svoje konanie. Vo svojich rozhodnutiach je svojský, neberie ohľad na okolie, čo neraz môže spôsobovať konfliktnosť s prostredím. Emocionálne situácie racionalizuje a internalizuje,

čo môže spôsobovať úzkosť v prežívaní, pretože sa snaží o prílišnú kontrolu. Má vyššie mienenie o sebe než o druhých, sebaobraz je založený na fantazívnych prvkoch. Svoje názory a postoje má pevne zafixované, je pre neho náročné ich meniť a pozrieť sa na problém z inej perspektívy. Nemá snahu o kompromisy. Mal výhrady k výchove otca, ktorá síce vedie maloletého k nezávislosti, resp. autonómii v myslení, ale za cenu nedostatočnej úcty, empatie voči druhým. Problémy v správaní maloletého sú podľa znalca výsledkom aj nejednotnej výchovy, resp. vŕhovaním maloletého zo strany otca do problémov, ktoré neprináležia jeho dosiahnutému vývinu. Otec svojou svojskou povahou rád analyzuje, rozoberá, polemizuje s druhými, čo maloletý po ňom opakuje, pričom si je potrebné uvedomiť, že maloletý je vo veku, kedy sa má naučiť prijať povinnosti a úlohy, ktoré sú na neho kladené zo strany napríklad učiteľa ako autority, resp. zo strany druhého rodiča. Opak je však pravdou, maloletý po vzore otca nedostatočne rešpektuje prirodzené autority a to aj osobu matky. Striedavá osobná starostlivosť pri tak závažných výhradách rodičov voči sebe a to najmä otca voči matke, pričom od týchto výhrad nie je uchránený ani maloletý, zásadne neprispieva k stabilizácii maloletého vo vývine, resp. v zmysle jeho optimálneho morálneho a mravného vývinu.

Znalec bol toho názoru, že otec maloletého negatívne kontaminuje voči osobe matky, ktorú v očiach maloletého devaluje a to nielen ako človeka, ale aj ako rodiča v zmysle schopnosti zabezpečovať starostlivosť a výchovu. Situácia je však zložitejšia a to aj preto, že bez ohľadu na to, ako je maloletý manipulovaný zo strany otca voči osobe matky, tak maloletý F. pociťuje väčšie prijatie zo strany otca, má pocit, že otec sa mu viac venuje, je tu viac pre neho ako matka, čo môže byť objektívne pravdou, keďže otec vďaka svojmu zamestnaniu nemá fixnú pracovnú dobu a dokáže si tým pádom nájsť viac času pre maloletého, čo aj robí a maloletý to oceňuje, resp. sa to prenáša do lepšieho emocionálneho prijatia otca v porovnaní s matkou. Maloletý vo svojom vývine viac preferuje otca ako matku. Podľa znalca otec má t. č. vytvorené lepšie podmienky na starostlivosť o maloletého; jedná sa najmä o čas, ktorý si je schopný vytvoriť na to, aby sa mohol maloletému venovať v zmysle starostlivosti a výchovy. Maloletý má vytvorenú citovú väzbu k obidvom rodičom; otca preferuje vo väčšej miere. Z hľadiska osobnostných, morálnych a charakterových vlastností však dáva matka záruku lepšej výchovy a opatery maloletého do budúcnosti. V doterajšom vývoji maloletého znalec sleduje nevhodné výchovné vplyvy otca a to z hľadiska akceptovania prirodzenej autority, ako aj z hľadiska vytvárania primeranej úcty voči druhému rodičovi (matke). Matka je zo psychologického hľadiska plne spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o maloletého aj formou zverenia do jej osobnej starostlivosti, avšak preferencia otca zo strany maloletého sa nejaví byť výsledkom len ovplyvňovania maloletého otcom, ale aj jeho vlastnou potrebou, ktorú prezentuje. Navrhol upraviť styk s matkou každý párný víkend od piatku do pondelku, aby sa aj matka mohla podieľať na príprave maloletého do školy. Uvedené však predstavuje riziko, že maloletý bude ďalej voči matke zo strany otca kontaminovaný, čo môže viesť až k zavrnutiu matky zo strany maloletého. Uviedol, že matka dáva maloletému záruku lepšej výchovy a opatery. Spôsob starostlivosti a výchovy maloletého zo strany otca zásadne neprispieva k stabilizácii maloletého vo vývine, resp. v zmysle jeho optimálneho morálneho a mravného vývinu.

15. Súd v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vypočul na pojednávaní otca i matku a maloletého. Otec na otázku, prečo nepodal odvolanie vo veci 11P/20/2019 uviedol, že ho nepodal, lebo vedel, že to bude aj tak inak, že boli porušené práva maloletého v tom, že nebol rešpektovaný jeho názor. Podľa neho matka maloletému spôsobuje ekzémy, kričala na neho, povedal mu, že ho fackuje pri učení, že kričí na neho, že je príšerný, že je to s ním hrozné, hovorí, že mu matka všetko nalinkuje, že nič nemôže. Zakazovala mu o otcovi hovoriť. Báł sa spýtať mamy, že či mu otec bude volať. Na otázku súdu, či si otec myslí, že či má matka maloletého rada, uviedol, že nie, nemá ho rada. Pripustil, že bola s maloletým aj na kúpalisku a na skákacích hradoch, ale len malého odháňala. Na žiadosť súdu, aby uviedol o matke maloletého niečo pozitívne, neuviedol nič.

16. Na pojednávaní právny zástupca matky predložil prepis hovoru otca s maloletým, podľa ktorého v ňom otec maloletého hovorí maloletému, že matka je len hnusná šmíra a že je zlý človek. Na otázku súdu otec pripustil, že je možné, že to takto povedal, že ho sleduje. Maloletý mu stále hovorí, že sa s ňou nebude baviť, kým to nebude 12 - 2, a on stojí pri maloletom.

17. Matka na pojednávaní namietala všetky otcove tvrdenia, uviedla, že dieťa dva mesiace vôbec nevidela, keď sa pokúšala o stretnutia, maloletý ju odmietal, strieľal po nej z detského samopalu.

18. Súd vypočul maloletého, ktorý sa odmietol so sudcom rozprávať napr. o tom, či má rád batmana (mal jeho znak na šiltovke), so slovami že on preto na súd neprišiel, prišiel preto, aby bol zverený otcovi. Viackrát zopakoval, že ho matka klame, ponižuje, zneužíva a nerešpektuje. Na opakovanú výzvu aby vysvetlil čo to znamená, že ho mama nerešpektuje, uviedol, že to by mal vedieť súd. Na otázku či matka robí aj dobré veci uviedol, že robí, teda perie, varí ale to neznamená že je dobrá mama. Tiež súdu uviedol, že on nemusí odpovedať na všetko. Na pripomienku súdu, že sa matka o neho v minulosti aj starala, tak nemôže byť taká zlá, uviedol, že ona to všetko len hrala. Viac krát zopakoval, že matka je zlá. Vylúčil aj možnosť, že by sa mama mohla aj naučiť, ako byť dobrá mama, ona by to len hrala.

19. Súd vyžiadal správu o školských výsledkoch maloletého, zistil, že žiaka triedna učiteľka nevidela od decembra 2020, učí sa dištančnou formou, jeho otec posiela vypracované úlohy a chodí pre pracovné listy. Predtým mal maloletý individuálny štúdiálny plán. Podľa správy sa riadne pripravoval do školy aj keď bol u matky aj keď je teraz u otca.

20. Súd si vypočul zvukovú nahrávku predloženú ako dôkaz matkou v konaní 13Em 1/2021, pripustil ju ako dôkaz, pretože ide o zistenie najlepšieho záujmu maloletého, tento záujem má prednosť pred ochranou telekomunikačného tajomstva. Podľa jej obsahu 70% rozhovoru otca s maloletým cez telefón, predstavovali negatívne vyjadrenia otca na adresu matky. Otca vôbec nezaujímal maloletý, ani jeho zdravotný stav, na otázku o jeho zdravotnom stave si otec odpovedal sám.

21. Na pojednávaní sa rodičia dohodli na spoločnom obede aj s maloletým, ktorý sa zrealizoval.

22. Podľa vyjadrenia právneho zástupcu otca správanie dieťaťa na pojednávaní, keď sa bálo priblíženia matky svedčí o tom, že je potrebné návrhu vyhovieť. Podľa vyjadrenia právneho zástupcu matky z 29.4.2021, žiadajú návrh zamietnuť, pretože otec maloletého voči matke negatívne kontaminuje. Otec bráni realizácii právoplatného súdneho rozhodnutia.

23. Neodkladné opatrenie nariadené, či už pred začatím konania vo veci samej alebo po jeho začatí je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho súd nezisťuje všetky tie skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Dôvodom na odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, je skutočnosť, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Záujem maloletého je jedným z predpokladov, na základe ktorých môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. V danom prípade nešlo o neodkladné opatrenie - podľa § 367 ods 1. Civilného mimosporového poriadku, pretože predpokladom pre takéto opatrenie je, že ten, kto má dieťa pri sebe ho má odovzdať do starostlivosti toho, koho označí súd. V danom prípade však dieťa u seba má otec, ktorý ho tiež žiada zveriť do svojej osobnej starostlivosti a teda nežiada odovzdanie dieťaťa. Obsahom neodkladného opatrenia mala byť len zmena rodiča, ktorému bude dieťa zverené do osobnej starostlivosti, preto ho súd považoval za návrh na neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods.1 Civilného sporového poriadku a rozhodoval v lehote podľa § 328 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

24. Súd pri svojom rozhodovaní vždy musí zohľadňovať najlepší záujem maloletého. Tento si však nemožno zamieňať s prániami a túžbami maloletého. Už v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku 11P/20/2019-338 z 01.10.2020 upravujúceho v súčasnosti práva a povinnosti rodičov k maloletému mal súd preukázané, že maloletý uprednostňuje otca pred matkou a má k nemu vytvorený hlbší vzťah. Nakoľko však podľa vykonaného dokazovania matka dáva maloletému záruku lepšej výchovy a opatery a naopak zverenie maloletého otcovi, aj s prihliadnutím na zistenú hyperkinetickú poruchu u maloletého a zistenú manipuláciu maloletého zo strany otca voči osobe matky predstavovalo viaceré riziká. Súd pri zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého tohto zveril matke, napriek opačnému praniu maloletého.

25. Tvrdenia otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o preferencii otca a pobytu v jeho domácnosti zo strany maloletého tak nepredstavujú nové skutočnosti, ale sú skutočnosťami, ktoré už súdu boli známe a boli zohľadnené pri predchádzajúcej úprave styku. Zároveň z podaného návrhu, ako aj zo skutočností súdu známych z konania vedeného na ňom pod sp.zn. 13Em/1/2021 má súd osvedčené, že sa naplnili viaceré obavy z možného negatívneho vývoja u maloletého v prípade, že bude vystavený pôsobeniu otca. Maloletý začal odmieťať matku nepochybne aj v dôsledku negatívneho vplyvu otca a pokiaľ by bol v danej veci nutný neodkladný zásah, tak skôr v smere nápravy vzájomného vzťahu matky a a maloletého, než taký, čo by viedol k ich ešte väčšiemu odlúčeniu. Rovnako sa ďalej zhoršilo nerešpektovanie autorít zo strany maloletého, ktorý už nie je ochotný rešpektovať ani svojho otca, ako má súd osvedčené z podaného návrhu, kde otec na viacerých miestach opisuje svoju neúspešnú snahu pôsobiť na maloletého v zmysle plnenia právoplatného rozhodnutia o úprave styku. Maloletý pri osobnom výsluchu nerešpektoval ani súd.

26. Súd na pojednávaní a zo zabezpečených dôkazov zistil prejavy nevhodného správania sa otca, jeho neustále negatívne vyjadrovanie sa na adresu matky, ktoré môžu mať na maloletého a jeho vzťah k matke trvalé následky. Maloletý, citovo naviazaný na otca je nepochybne pod veľkým tlakom mu vyhovieť a preto preberá názory otca. Naplnili sa obavy znalca vo veci 11P/20/2019: „ že spôsob starostlivosti a výchovy maloletého zo strany otca zásadne neprispieva k stabilizácii maloletého vo vývine, resp. v zmysle jeho optimálneho morálneho a mravného vývinu. Je riziko, že maloletý bude ďalej voči matke zo strany otca kontaminovaný, čo môže viesť až k zavrnutiu matky zo strany maloletého.“ Jeho vzťah k matke je momentálne narušený a preto je potrebná neodkladná náprava tohto stavu, najmä, ak ešte v čase vypracovania znaleckého posudku vo veci 11P/20/2019 mal maloletý dobrý vzťah k obidvom rodičom. Preto súd začal z úradnej povinnosti konať o uložení neodkladného opatrenia - výchovného opatrenia a uložil rodičom, najmä otcovi, podrobiť sa poradenstvu s konkrétnymi cieľmi: zlepšovať rodičovské kompetencie a naučiť sa akceptovať druhého rodiča.

27. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd podľa § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, keď nevidel dôvod pre jeho nariadenie. Na navrhutej úprave vzhľadom na doteraz osvedčené skutočnosti nie je daný záujem maloletého. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z citovaných ustanovení zákona, z vyjadrení účastníkov konania a priložených listinných dôkazov. Vo veciach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy aj vtedy, ak je to v záujme maloletých detí, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletých detí. Súd nezistil, že by v danom prípade existovala nejaká bezprostredne hroziaca ujma, ku ktorej by mohlo dôjsť, keby súd vo veci nenariadil neodkladné opatrenie. V súčasnosti má starostlivosť o maloletého zabezpečovať matka, pričom súdu neboli doposiaľ signalizované žiadne nedostatky tejto starostlivosti. Súd nezistil, že by pobytom maloletého u matky v zmysle platnej úpravy momentálne bolo ohrozené jeho zdravie, život, výživa, výchova či iný dôležitý záujem. Naopak výchovný vplyv otca zásadne neprispieva k stabilizácii maloletého vo vývine, resp. v zmysle jeho optimálneho morálneho a mravného vývinu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia. Odvolanie sa podáva písomne na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 357 písm. d) CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).